

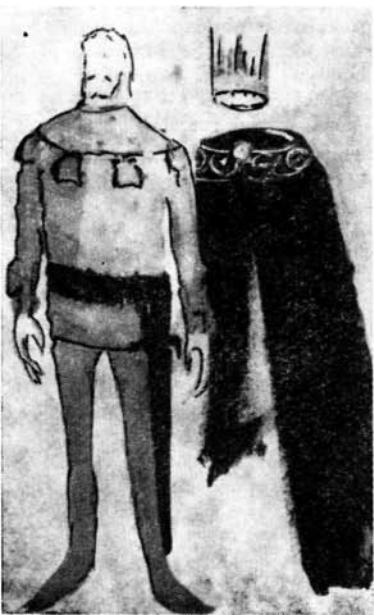
Atenție!

miracolul unei capodopere

La 10 februarie s-au împlinit o sută de ani de la premiera dramei istorice a lui B. P. Hașdeu, *Răzvan și Vidra*. Teatrul Național sărbătorește evenimentul printr-o nouă montare, în regia lui Sică Alexandrescu, artist al poporului. Iată ce ne-a declarat regizorul înainte de ridicarea cortinei:

Se împlinesc o sută de ani de la prima reprezentare a piesei Răzvan și Vidra, nemuritoarea operă a lui Bogdan Petriceicu Hașdeu. Îndrăznesc să scriu „nemuritoare“, fiindcă o operă care a înfruntat adversitățile unui veac — începînd cu faimoasa cronică din „Convorbiri literare“, noiembrie 1867, semnată de P. P. Carp — are toate șansele să trăiască, și de aici înainte, secole. În fața unui asemenea miracol de longevitate ești ispitit să cauți temeiurile acestei supraviețuiri. Cred că puterea piesei izvorăște, în primul rînd, din tezaurul neistovit de idei generoase pe care e așezat fundamentul piesei. Din patosul sincer al autorului, din profunda lui convingere, din înflăcărata lui dragoste de țară și popor, din neîmpăcata lui ură împotriva asupritorilor de neam și de patrie, din încrederea fierbinte în rezervele de vitalitate ale oamenilor simpli, din veșnic tinăra speranță a scriitorului și mereu înnoita lui încredințare că viitorul unui popor e sădit în capacitatea sa de luptă, de nădejde și de creație.

Acest crez apare consecvent ca un izvor al operei istorice a lui Hașdeu. Același crez, același program politic și moral, s-a

Șchițe de costume și decoruri de Mihai Tofan la „Răzvan și Vidra“ de B. P. Hașdeu — Teatrul Național „I. L. Caragiale“

oglindit și în opera sa literară. Marele merit al piesei constă însă în felul cum s-au convertit tezele politice și morale ale scriitorului în metafora artistică.

Răzvan și Vidra este un model de construcție dramatică, un exemplu strălucit de arhitectură teatrală și literară, o demonstrație exemplară de măiestrie în elaborarea caracterelor. Centenarul poem dramatic al lui Hașdeu este în același timp și o lecție de limbă. Scrisă acum o sută de ani, când limba noastră literară era încă la începuturile ei, într-o vreme când în alte lucrări găsești influențe puriste sau elucubrații frizând ridicolul, Răzvan și Vidra e o pildă de limbă românească limpede, fermecătoare, sănătoasă, fiindcă își trage rădăcinile din graiul popular.

Și mai sînt obligat să subliniez — uimit ca în fața unui miracol — o calitate. Piesa e scrisă înainte ca pe firmamentul gândirii și sensibilității românești să fi urcat luceașurul poeziei noastre, Mihai Eminescu. Totuși, versificația lui Răzvan și Vidra e aproape totdeauna de o nobilă simplitate, de o frumusețe frustă și puternică, anunțindu-l parcă pe acela ce foarte curînd avea să dea poeziei noastre un apogeu nesperat.

Iată, în aceste trăsături mi se pare a sta secretul, misterul longevității acestei capodopere a dramaturgiei noastre, Răzvan și Vidra, capodoperă pe care n-o putem prețui mai bine decît ascultînd-o, din nou și mereu, veșnic proaspătă, veșnic tînără în sonoritatea ei emoționantă.

Aceste gânduri au stat la temelia înscenării de azi a piesei.

